

Højskolekurser i slægtsforskning med EDB

Underviser: Ulrich Alster Klug

Det siges, at man aldrig glemmer sit første ophold på en højskole.

På en højskole er der en ganske særlig stemning, fordi det, at man er så tæt på hinanden i og udenfor undervisningstiden, gør, at man lærer hinanden bedre at kende som mennesker, og det er netop medvirkende til, at det faglige udbytte også bliver større.

De mange undervisningstimer i løbet af kort tid gør det muligt at beskæftige sig med slægtsforskning meget af dagen, og desuden er der adgang til lokalet hele dagen, så man altid kan afprøve det gennemgåede eller forberede sig til ekskursionen til landsarkivet i Viborg.

Husk ved tilmelding at oplyse, hvis du er medlem af ÆldreSagen, da højskolen yder rabat til medlemmer af ÆldreSagen.

Parti ved landsarkivet i Viborg.
Foto: Ulrich Alster Klug.

Ugekurser

Slægtsforskning: Grundlæggende kilder og metoder

2019 uge 42: Søndag 13. okt. 2018 til lørdag 19. okt. 2018.

Kursus for begyndere og let øvede.

Der undervises i slægtsforskning generelt - med brug af EDB, Internettet og brug af slægtsprogrammet Legacy. Brugen af ArkivalierOnline gennemgås, hvor der findes scanninger af kirkebøger, folketællinger, lægdsruller og skifter mv.

Desuden gennemgås registrene til danske kilder på Dansk Demografisk Database og FamilySearch - og også diverse hjælpemidler, som er nødvendige for slægtsforskning.

Der er indbefattet en heldags forskningstur til Landsarkivet i Viborg.

Slægtsforskning: Skifter, lægdsruller mv.

2018 uge 47: Søndag 18. nov. til lørdag 24. nov. 2018,

2019 uge 44: Søndag 27. okt. til lørdag 2. nov. 2019.

Kursus for dem,
der har gennemført Slægtsforskning 1 eller tilsvarende, f.eks. har forsket en del på egen hånd.

Kurset henvender sig til dem, der har benyttet kirkebøger og folketællinger en hel del, og som har behov for at inddrage flere kilder i forskningen, f.eks.

- skifter (dødsbobehandlinger både fra godser, retsbetjente og dommere), testamenter og arveforhold som sådan,
- Statens lægdsruller,
- faderskabssager,
- fattig- og socialvæsen, samt
- kilder til beskrivelse af flytninger.

Foruden kilderne præsenteres også diverse hjælpemidler, f.eks. stednavnedatabase og administrationshistoriske kort på Internettet.

Der undervises i brugen af DAISY bl.a. ved hjælp af eksempler i relation til kursisternes egen forskning.

Der vil være en dag, hvor vi tager til landsarkivet i Viborg. Her skal vi lære at bruge de forskellige muligheder, landsarkivet tilbyder, for at bore endnu dybere ned i slægtsforskningen.

Der gennemgås skifter, lægdsruller, og ellers relevante kilder ud fra deltagernes ønsker, det kan være tinglysning og ejendomshistorie, adoptioner, skilsmisser mv.

Kurset omfatter bl.a. heldagsekskursion til Landsarkivet i Viborg.

Udtalelse fra en kursist:

Ulrich Klugs kurser i slægtsforskning kan varmt anbefales. Det er utroligt givende at kunne arbejde med emnet i sammenhæng, og Ulrich har en udtømmelig fond af viden om, hvor man finder oplysninger og hvordan. Samtidig er han en prima underviser med humor og stor tålmodighed til at hjælpe.

Dorte Valentin

Deltager på slægtsforskning 1 i 2010, og slægtsforskning 3 i 2015.

Gotisk Skriftlæsning

2018 uge 48: Søndag d. 25. nov. til lørdag d. 01. dec. 2018,

2019 uge 48: Søndag d. 24. nov. til lørdag 30. nov. 2019.

Kursus for slægtsforskere og lokalhistorikere som vil lære eller blive bedre til at læse gotisk skrift.

Ulrich giver nogle retningslinjer, værktøjer og tips til at læse gotisk skrift, og foruden nogle skriveøvelser læser vi forskellige tekster med gotisk skrift, idet vi både ser på skriftens form og udvikling samt betydningen af ord og vendinger, som ikke bruges i dagligt dansk mere, samt ser på baggrunden for teksterne.

Dette giver os anledning til at få gennemgået nogle spændende kilder, som kursisterne kan arbejde videre med, når de kommer hjem. Det kunne være faderskabssager, fattigvæsenmateriale, skøde- og panteprotokoller eller andre kilder efter kursisternes behov og ønsker.

Medbring meget gerne tekster, du vil have hjælp til.

Desuden gennemgås lægds- og sørullerne og Rigsarkivets onlineregistratur, DAISY.

Kurset omfatter bl.a. heldagsekskursion til Landsarkivet i Viborg.

Slægtsforskning: Ejendomshistorie og erhverv

2019 uge 6: Søndag 3. feb. til lørdag 9. feb. 2019.

Hvordan boede netop dine forfædre?

Alle ens aner har haft en bopæl, og lang de fleste har også skaffet sig til dagen og vejen via et erhverv. Men hvordan finder man frem til, præcis hvor anerne boede og arbejdede?

På dette kursus undervises i brugen af kilderne til ejendomshistorie fra 1600-tallet til nutiden, f.eks.:

- Skifteprotokoller,
- tinglysningsarkivalier,
- brandforsikringsarkivalier,
- matrikelkort med tilhørende sogneprotokoller,
- byggesagsarkiver.
- Desuden undervises i kilder til beskrivelse af anernes erhverv, f.eks.:
- Borgerskabsprotokoller,
- næringsbreve.

Torsdag foretager vi en heldagsekskursion til Rigsarkivet, Viborg (landsarkivet).

Slægtsforskning: Kilder til levnedbeskrivelser

2019 uge 15: Søndag 7. april til 13. april 2019.

Her afholdes endnu et kursus i slægtsforskning for fortsættere.

I slægtsforskningen kan der trækkes på endnu flere kilder. På dette kursus undervises der i brugen af:

- aviser som kilde (f.eks. www.mediestream.dk og www.arkiv.dk),
- kilder til fastlæggelse af, hvor og hvordan vore forfædre boede, f.eks. tingbøger, brandforsikringsarkivalier og matrikelkort, alt fra ca. 1790 og frem til nu,
- lokal- og stadsarkiver og deres indhold,
- desuden gives en introduktion til DAISY og lægdrullerne på nettet.

Torsdag foretager vi en heldagsekskursion til avissamlingen ved Statsbiblioteket i Aarhus, hvor der kan søges og læses i alle deres scannede aviser frem til 2003, altså også dem efter 1918.

På dette kursus er der således ikke en ekskursion til Landsarkivet i Viborg (Rigsarkivet, Viborg).

Læs også på <http://nrgaard.dk/korte-kurser/slaegtsforskning/>, hvor tilmelding også sker. Vælg korte kurser og så hhv. *Slægtsforskning* eller *Gotisk skriftlæsning*.

Om Nørgaards Højskole

Skolen ligger i naturskønne omgivelser tæt på Viborg og har udmærkede værelser, excellent mad, fri WiFi over hele skolen etc.

Kurserne inkluderer bl.a. et besøg ved Landsarkivet i Viborg, hvor der både bliver rundvisning på arkivet og også lejlighed til at forsøge sig på egen hånd under bistand fra underviseren, Ulrich Alster Klug, Ulrich@dannebrog.biz

Læs mere på Nørgaards Højskoles hjemmeside: <http://www.nrgaard.dk>

Bestilling af program for hele sæson 2018 og 2019 samt særprogrammer for kurserne sker til Nørgaards Højskole direkte på adm@nrgaard.dk.

Skolen kan kontaktes vedrørende spørgsmål vedrørende tilmelding, betaling og selve højskolen:

Nørgaards Højskole, Vestre Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. 86 68 23 00.
adm@nrgaard.dk

Ulrich kan kontaktes vedrørende spørgsmål til undervisningen:

Ulrich Alster Klug
ulrich@dannebrog.biz

Opdateret 24.10.2018.